

DAMMEN

Auke Scholma - adscholma@cs.com

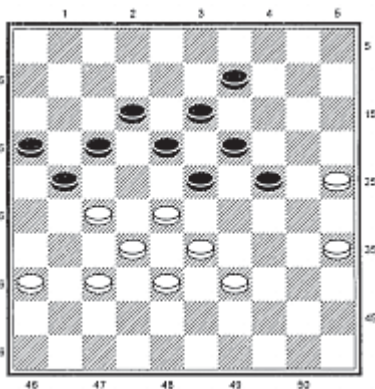
De rijke loopbaan van Pieter Bergsma

Aan de dambiografieën over Jan Bom (1915-2001) en Piet Roozenburg (1924-2003) kon de onlangs overleden Pieter Bergsma, geboren in 1927, zonder moeite zijn medewerking verlenen. Bergsma had zijn eigen damloopbaan goed geboekstaafd en kon zonder computerhulp vertellen dat hij 18 maal tegen Bom en 12 maal tegen Roozenburg had gespeeld. Bergsma bewaarde al zijn partijen (ruim 2200), de toernooitabellen en de krantenknipsels. De rijke loopbaan van Pieter Bergsma is, alleen al gezien met de database van zijn partijen bij de hand, een mooi verhaal.

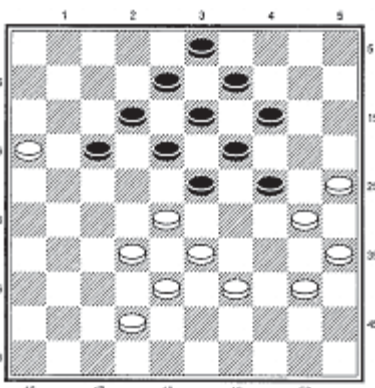
In die database vinden we de eerste zetten op het dambord van de veertienjarige Pieter tegen zijn oudere broer Roel voor de onderlinge competitie van T(roch) N(eitinken) S(terk) uit Wartena in 1942. In 1948 behaalt Bergsma de eerste van 14 Friese titels, de laatste was in 1984! In het Fries Kampioenschap van 1949 eindigde hij gelijk bovenaan met Jacob de Korte (1907-1974) uit Sneek. De twee speelden een herkamp over drie partijen, die met moeite door Bergsma werd gewonnen.

Diagram 1
Jacob de Korte-Pieter Bergsma
(Kamp. van Friesland 1949)

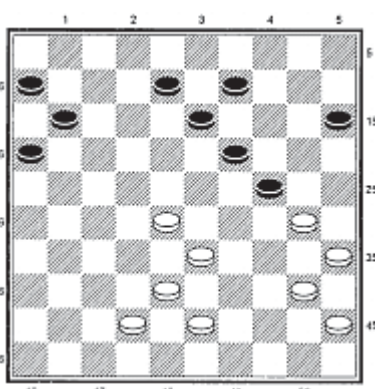
In de laatste ronde van het reguliere toernooi toonde De Korte zich een ontsnapingskunstenaar. Bang om vast te lopen offerde hij eerst een schijf **44.25-20 24x15 45.35-30 9-14** en toen een tweede **46.27-22**

▲ Diagram 1

▲ Diagram 2

▲ Diagram 3

18x27 47.37-31.

Bergsma raakte het spoor bijster en gaf met **47...23-29** beide schijven terug, waarna het remise werd. Veel beter is **47...17-22!** **48.28x26 12-18 49.31x22 18x27 50.32x21 16x27**, maar na **51.26-21!** **27x16 52.36-31** kan wit nog verdedigen.

Diagram 2
P. Bergsma-J. de Korte

(FK 1949, 1e barrage-partij)

De jonge Bergsma werd na **40.39-34** – iets meer verdediging geeft **40-34**, om na **40...18-22** met **32-27** te vervolgen – **40...18-22!!** geconfronteerd met de tactische wending **41.33-29?** **22x33!** **42.29x7 24-29!** enz. met winst voor zwart. Na **41.16-11 17x6 42.28x17 12x21 43.33-29 24x33 44.38x18 13x22 45.34-29** had hij geluk, dat De Korte de gewonnen stand remise liet lopen.

Diagram 3
P. Bergsma-J. de Korte

(FK 1949, 3e barrage-partij)

Na remise in de tweede partij sloeg de onvermoeibare vechtjas Bergsma toe in de laatste. Het rustige middenspel krijgt een kolkend ver-

volg:
40.40-34(?) 15-20! 41.34-29 20-25 42.29x20 25x34! 43.20-15 9-14 44.38-32 19-24? 45.28-23! 13-19 46.32-28 8-13 47.15-10! 14x5 48.23x14 16-21 49.28-23! 21-27 50.23-19! 5-10 51.19x39 10x19 52.33-29 en wit won. Dankzij de nauwgezette Bergsma leeft ook Jacob de Korte voort, want van deze sterke speler zijn slechts 19 partijen bewaard, 16 daarvan tegen Bergsma!